

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

L

.

G

.

D

 JULEN 1951

*Aften er det julekvæld,
om jul hvert hjerte taler. —
Og nu går dagen tyst på hæld,
mens lyset dør og daler. —
Og sneen over tind og tag,
der perled blå i sol og dag,
bl'r bleg, mens rummet fyldes
af dybe klokkeslag. —*

*Du går vel mod den store stund
og véd knapt, hvad den vil dig,
men mildt som smil om barnemund
skal julen tale til dig
og lære dig, at livets år
får endnu glans af barnets vår,
når juletræet tændes
og kirkeklokker slår!*

G. Brandt.

Fra juleferien. 1950.

Nu, da jeg sidder og skriver dette til dig, er vi allerede langt inde i julemåneden, og hver dag bringer os her på Landerupgaard ny beviser på, at julen nærmer sig med stærke skridt. Fru Ingeborg Hansen i Richmond i Californien har allerede for en tid siden skrevet hertil og fortalt os, at 6 store pakker er på vej til os fra vore »tanter« eller »mødre« i Californien, »mothers of Taulov club«; men desuden er der kommet et meget stort beløb derovre fra til indkøb af julegaver til drengene. Og selvfølgelig har vor gamle ven Palle Flø, der for tiden sejler frem og tilbage mellem Amerika og Korea med troppetransportskibe, ladet høre fra sig på ganske samme måde, også han vil ligesom de foregående år være med til at glæde drengene til jul.

Vi mindes med glæde og tak sidste jul, hvor der på drengenes julebord lå dejlige gaver til hver eneste dreng og endda til hver en pose med valnødder og andet godt, alt sammen sendt os fra dameklubben langt derovre imod vest i det varme Californien. Fra Palle Flø fik II. og III. klasse hver tre store kælke, medens de små i første klasse fik 2, og så var der endda en cykle til brug for *alle* drengene. Det var gaver, der satte deres præg på julestuerne, og som var til meget stor glæde for drengene; kælkene var således i brug hele juleferien i det gode kælkeføre, vi havde den gang.

Det var i det hele taget helt overvældende, hvad der blev givet til

vore drenge sidste jul: to dage før juleaften kom der fra en dansk-amerikaner i Redwood i Californien, hr. George C. Brodsgar, en gave på 75 dollars, en til hver af vore drenge. I et brev fortalte hr. Brodsgar, at han engang var en lille fattig bondedreng i Vestjylland; men efter at have lært byggefaget udvandrede han i 1905 til solskinnets land, hvor han ikke havde et menneske at ty til. Gennem et dansk blad havde han hørt om Landerupgaard og ville nu gerne have lov til at give drengene en julegave. Han ønskede gerne, at hver dreng selv skulle bestemme, hvad

Ib og Henning med deres julegaver fra »onkel og tante«. 1951.

han ville bruge sin dollar til; de fleste valgte at få den med som ekstra lomme penge, da de rejste på juleferie, og at de var henrykte for gaven, behøver jeg vist ikke at fortælle. —

Også her hjemme i Danmark var der mange, der ville glæde vore drenge til jul. Fra nogle venner i Fredericia fik vi således en stor samling af gode drengebøger, fra et andet sted nogle værdifulde dokumentmapper i læder o. s. fr., og så kom der til mange af drengene gaver fra de forskellige rare mennesker, der havde tilbudt at være »tante« eller »onkel« for dem.

Når jeg tænker tilbage på alt dette fra sidste jul og så oplever, hvorledes det nu påny begynder at strømme ind, ja så føler jeg den dybeste taknemmelighed imod alle disse mennesker, der tænker så kærligt på vore drenge. Jeg ville ønske, at de allesammen havde lejlighed til at op-

leve en juleaften her hos os midt i drengeflokken; men, da dette jo desværre for de flestes vedkommende næppe lader sig gøre, skal de i hvert fald også her igennem vort lille julehefte have at vide, *hvor glade og taknemmelige vi er.*

Inde på drengenes stuer er det også at mærke, at der ikke er længe til jul, der arbejdes i fritiden ihærdigt for at blive færdig med julegaverne, og aldrig har drengene fremstillet så mange og så pæne ting

Julen 1949.

som til denne jul. Ikke alene arbejdes der i sløjdsalen; men det tidligere biblioteksværelse ved gangen udenfor den store dagligstue er nu indrettet til værksted for bearbejde, i værelset ved siden af laves ting af læder og plastik (materialet hertil er skænket af to gamle drenge), og nede i det gamle badeværelse er der etableret metalværksted, og her hamres, så det kan høres langt bort. Når den dag kommer, da vi skal holde »juleudstilling«, vil der også være mange æsker med fint malede indianere, tinsoldater o. l. —

Vor julepost til Amerika og til »vort eget skib«, »Robert Mærsk«, er forlængst sendt af sted, der er også gået hilsener til Sydamerika og til Schweiz, hvor vi har gode venner, der sender masser af frimærker til drengene, og så kommer snart den travle og for drengene så spændende dag, da alle de julegaver, de selv har lavet, skal pakkes og sendes hjem til mor og far. —

Vi havde som sædvanlig en smuk festaften den 1. december, da det første lys blev tændt af lille Freddy, der var ankommet hertil dagen før. Vi glædede os over de mange hilsener fra gamle drenge og medarbejdere; en af hilsenerne var af en ganske særlig karakter, den var på vers og med mange billeder fra drengenes færd i sommer, særlig ved Vesterhavet, den var fra Poul Iversen, som for tiden er elev på Haslev håndværkerhøjskole, og som i sommer præsterede det, hver eneste week-end i løbet af de to måneder, da der var drenge i sommerlejren, at cykle dertil fra Hejnsvig, hvor han var i lære, og tilbage igen, 140 km hver gang. —

Vore drenge i orkestret øver sig nu på julesalmerne, og når du får denne hilsen, er den stund nær, da vi atter skal høre dem blæse de gamle kendte og kære toner ud over vort store hjem, og derefter vil vi sammen gå ind til julens glæde.

Og så får du da her fra det gamle hjem vore bedste ønsker om

en glædelig og velsignet jul for dig og alle dine kære.

Juletræerne hentes. 1950.

Konfirmander fra foråret 1951.

1951

Vi synes, at det år, der nu snart er til ende, har været et roligt og godt arbejdsår. Drengetallet, som tidligere var 80, skulle nu kun være 70; men det kniber at holde det nede på dette tal, det ligger stadig en del over. Derimod ligger antallet af lærere *under*, hvad det skulle være, så de lærere, der arbejder her, er spændt godt for.

I løbet af året har 8 af vore tidligere elever bestået svendep prøve i deres forskellige fag, en af dem har samtidig afsluttet en tre vintres uddannelse på håndværkerhøjskolen i Haslev, idet han har bestået mesterprøven som tømrer, hvorefter han under ledelse af skolens forstander var med sin klasse på en tre ugers rejse igennem Tyskland, Østrig, Schweiz og Italien.

En anden af vore drenge har gennemgået en af statens sømandsskoler, medens en tredje har bestået eksamen fra Dansk Jagtråds Jægerskole i Kalø. For tiden er en af vore elever på håndværkerhøjskole, en på beslagsskole, 2 på realskole, en læser til maskinist, samtidig med at han er i lære, og vor gamle ven Tage Larsen er gået fra borde og læser til ingeniør, han både *vil* og *kan*.

Vedrørende rammen om vort arbejde, selve hjemmets bygninger, har året bragt en skuffelse: vi havde så bestemt ventet at få lov til at erstatte

den gamle, i højeste grad faldefærdige østfløj med en ny bygning særlig til brug for de små drenge; men der kom desværre afslag. Derimod er forpagterboligen blevet udvidet, og kostalden er blevet både udvidet og moderniseret, ligesom der er bygget nyt maskin- og redskabsrum til landbruget. I løbet af sommeren er også den ny, smukke gartnerbolig, som ligger ude i Forbundshaven ved de gamle frugttræer, blevet færdig,

Den nye gartnerbolig. 1951.

så gartneren har kunnet flytte ind. Sommeren igennem har alt dette byggeri naturligvis i høj grad præget stedet her, så omfattende arbejder går jo ikke sporløst for sig.

Når du næste gang kommer her på besøg, vil du sikkert opdage noget nyt i spisesalen: de gamle, klodsede og kedelige bænke, som også du sad på, da du gik her som dreng, er kommet væk, og vi har fået stole i stedet for, det er en forbedring, som vi er meget glade for.

Det daglige arbejde er i årets løb gået sin vante gang. Skoletiden om vinteren er dog blevet forkortet en del, således at I. klasse nu kun har skole til kl. 16,00 og de ældste klasser til kl. 17,00. Om sommeren anvendes stadig 2 à 3 timer om eftermiddagen til arbejde i Forbundshave, park, på sportspladsen o.s.v.; men der er altid en lille flok konfirmerede drenge, der arbejder ude hele dagen.

Ind imellem det daglige arbejde har der været så mange adspredelser af forskellig art, at jeg tror, at det har været vanskeligt for nogen rask

dreng at komme til at føle tilværelsen herovre ensformig eller kedelig.

Fastelavnsfesten, der i år fejredes allerede den 5. februar, var meget morsom. Dragterne oppe fra komedierummet havde fundet rig anvendelse, idet alle drengene var kostumerede, og de morede sig storartet

Januar 1951.

både under tøndeslagningen om eftermiddagen og under opførelsen af flere morsomme sketches om aftenen. At vi netop denne dag havde besøg af nogle af vore gode venner ude fra Holmslands klit, forhøjede kun festen.

Få dage senere, den 10. februar, kom *orkestrets tur til Anslet*, og jeg behøver vist ikke at sige, at den tur var vellykket, for det er den hvert år. Måske spillede dog orkestret særlig godt, fordi det ville hædre dirigenten hr. Billesbølle, som næste dag fejrede sin 60 års fødselsdag.

8. februar havde vi besøg af vor gode ven *kaptajn Røder*, også kaldet »Skipper Skræk«, fra »Dansk skibsadoption«. Han holdt et langt, spæn-

dende og meget interessant foredrag for drengene om sine oplevelser til søs særlig i krigens tid.

Kongens fødselsdag den 11. marts fejredes naturligvis på festlig vis ved flagparade med fuld musik om morgenen, chokolade om eftermid-

Erik som ridder. Fastelavnen 1951.

dagen og sketches om aftenen. Og fire dage senere havde vi besøg af hr. *O. Ascanius*, der holdt foredrag om sine oplevelser i Siam og viste lysbilleder derude fra. Flere af drengene blev så interesserede i, hvad de hørte, at de bagefter har studeret hans tykke bøger fra ende til anden.

25. februar fortalte lærer *Meier Andersen* fra Grejsdalens ungdomsskole, der som aktiv gymnast har været med på Flensted Jensens gymnastiktourné i Amerika, for os om denne rejse og viste lysbilleder fra rejsen.

Men så en aften for nogle uger siden havde vi et foredrag af en helt

anden art, idet overportør Clausen, Fredericia, der er ekspert i avl af sjældne racehøns, kom herud og fortalte om dette emne, og det mest spændende var, at han havde en hel mængde af de sjældne høns med herud, næsten en hel lastbil fuld, og burene med hønsene blev sat op på

Finn som »Chaplin«. Fastelavnen 1951.

den store stue som en levende — og kaglene — demonstration til foredraget.

Indenfor vor FDF afdeling har året budt på mange oplevelser foruden de ugentlige patruljemøder. Allerede den 22. og 23. marts, skærtorsdag og langfredag, var 20 drenge i lejr for første gang i år nede i »den lille granskov«, som nu efterhånden er blevet til en egeskov, og 2. påskedag var der tilrettelagt en stor terrainøvelse for alle drengene, og dette gentog sig den 27. april. 28. og 29. april var 4 patruljer i weekend lejre, og i forbindelse med lejren var tilrettelagt en natorienterings-

Båden sættes i vandet, Pinsen 1951.

øvelse, som tre af patruljerne gennemførte fint, den 4. kikkede det lidt for.

I pinsen var der *cykletur til sommerlejren*, hvori deltog ca. 30 drenge, og for nogle af de drenge, der ikke var med på denne tur, var der arrangeret en *week-end lejr i Neder Haastrup skov* 2. og 3. pinsedag.

Cykleparken er vokset til ca. 40 cykler, og der har været foretaget en mængde lange ture. I efterårsferien var således 20 drenge atter på *cykletur til sommerlejren*, idet de dog denne gang kørte med toget fra Bramdrupdam til Grindsted og tilbage, da dagen nu var for kort til, at de kunne cykle hele vejen.

27. maj havde vi tilrettelagt en større *sportsfest*, hvori så godt som alle drengene deltog; der var konkurrencer i fodbold, håndbold, fri idræt og bueskydning.

Det er også en fast tradition, at der altid holdes *sportsfest i lejren* den sidste dag, inden et hold skal rejse derfra, og derude drejer det sig om endnu flere konkurrencer, f. eks. svømning, forhindringsløb, trebensløb, kartoffelløb og blindebold.

Marchturen til sommerlejren ved Vesterhavet startedes den 1. juli og gik ad den gamle, velkendte rute over Kragelund, Stenderup, Lydum, Nr. Nebel til Bjergeborg.

I *Kragelund* blev drengene som sædvanlig indkvarteret til aftensmad hos de gæstfri beboere, hvorefter der var underholdning med koncert

Fra pinseturen 1951.

I Hvide Sande. Efterårsferien 1951.

og sketchs foran skolen. Forsamlingshusets bestyrelse inviterede derefter på kaffe i det smukt pyntede forsamlingshus, hvorefter man samledes om et mægtigt bål. Både drengene og tre svejtsiske gæster, som netop på den tid gæstede Landerupgaard, underholdt her med sang, og derefter kunne drengene krybe i teltene, og det havde også været en lang og anstrengende dag: først 31 km's march og derefter et langt program; men »næste morgengry, så er man frisk påny«. Efter næste morgen at have spist morgenmad hos værterne, marcheredes til *Stenderup*, hvor der som sædvanlig sloges lejr ved Laust Jensens gård, og her gik Laust Jensens kone straks i gang med at stege frikadeller til hele flokken. Derude er altid dejligt at være, og i år var drengene nær ikke kommet derfra igen, for næste dag øsede regnen ned, så det blev nødvendigt at overnatte een gang til derude. Sidste overnatning på turen fandt sted i *Lønne*, og næste dag kom det festlige øjeblik, da drengene holdt deres indtog i lejren.

Enoch Larsen har i sommer skrevet nedenstående udmærkede marchsang til os og har komponeret en rask melodi til sangen.

*Med fuld musik vi starter, en flok af kammerater,
ud på vort eventyr, men uden rat og styr,
vi kører ej med heste, nej, vi har valgt det bedste,
at træde vejens sten med vore egne ben.*

De små skal starte til trebensløb. 1951.

»Gamle drenge« i sving i sommerlejren. 1951.

*For hver en dag vi vandrer, naturen sig forandrer
fra bøg og eg til gran, fra muld til flyvesand,
fra frugtbare agre til lyngens land det magre,
for vejen går mod vest i solskin, regn og blæst.*

*Når til en by vi kommer, så røres vore trommer,
orkestret stemmer i, og som et trylleri
er alle folk på farten, de tror vist, det er garden,
men hvad får de at se? jo, det er L. G. D.!*

*Vi rejser vore telte og spænder op vort bælte,
og snart man slumrer ind så træt men glad i sind.
Det hænder vel, man fabler i søvne lidt om vabler,
men næste morgengry så er man frisk pány!*

*De første hvide klitter, hvor marhalm står og stritter,
de får med fart og fut en rask trompetsalut!
Og stærkest lyder sangen, når vi går ind på tangen
imellem hav og fjord den sidste spurt mod nord.*

*Den dreng må ret sig vigte, der først får flag i sigte;
vort tempo sættes op, og snart i sluttet trop,
så jublende og glade, som til en stor parade,
marcherer ind hver mand i eventyrets land!*

August 1951.

E n o c h L a r s e n .

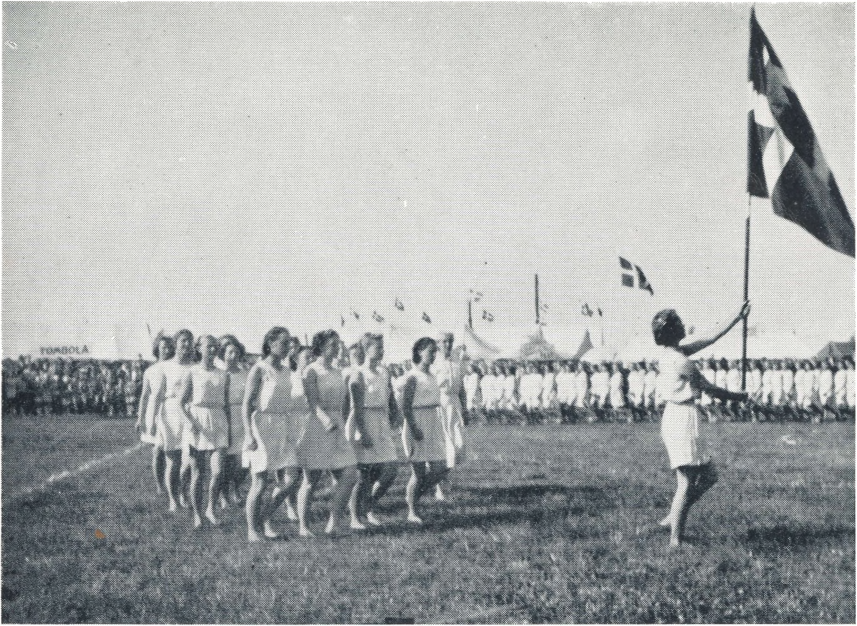
For tiden er *vort orkester* i særlig god form, og der har ved mange lejligheder foruden ved de allerede nævnte været bud efter det. 19. marts spillede der således i *Viuſ ungdomsforening*, hvor samtidig en større flok af vore drenge skulle synge. 23. juni måtte orkestret optræde ikke mindre end tre forskellige steder: først ved *skoleidrætsstævnet i Dalby*, derefter om aftenen ved *Sct. Hans festen i Nr. Stenderup præstegårdshave* og endelig ved vort eget *Sct. Hansbål*.

30. juni spillede orkestret ved *Snoghøjpigernes gymnastikopvisning ved dyrskuefesten i Kolding*, og 21. november holdtes der *koncert i Skærbæk fritidshjem*, hvor vore films fra sommerlejren samtidig blev forevist.

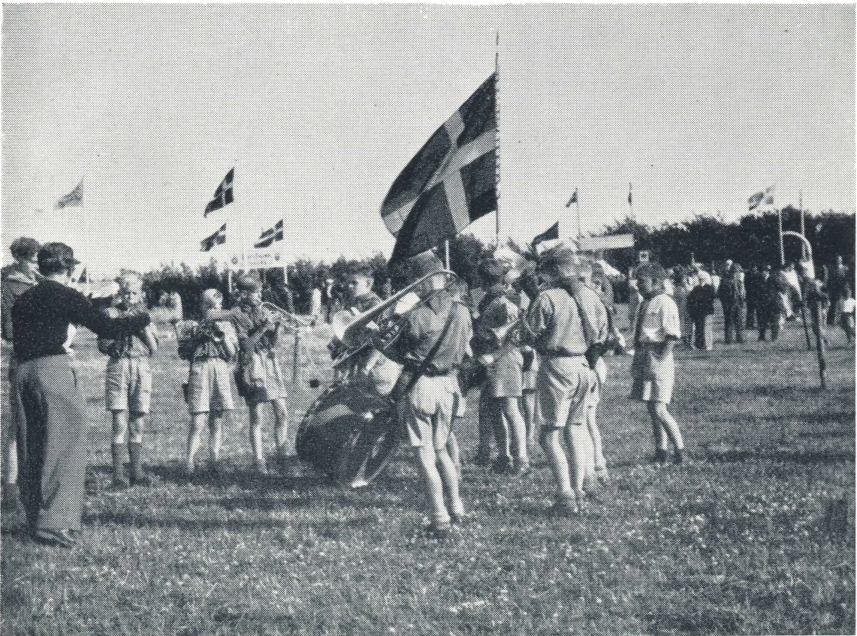
Ved særlige festdage her på hjemmet, f. eks ved »*Befrielsesfesten*« den 4. maj, ved *forbundets fødselsdag* den 15. juni og ved *Landerupgaards fødselsdag* den 12. november har orkestret naturligvis også måttet optræde.

Også ved alle de mange lejligheder i løbet af året, hvor der har været *besøg* her på hjemmet, er det altid orkestret, der i første række må holde for.

1. april havde vi således *besøg af DUI fra Kolding* (ca. 30), hvor vi havde et meget fornøjeligt samvær med gensidig underholdning. 29. maj var det *DSU fra Fredericia* (ca. 20), der besøgte os, og 1. juni var *4. klasse fra Jelling Statsseminarium* vore gæster (27), og ved den lejlighed havde

Snoghøggymnasterne marcherer ind, medens vort orkester spiller dertil. 1951.

Vort orkester spiller for Snoghøjpigerne på dyrskuepladsen i Kolding. 1951.

drengene opvisning i idræt, bueskydning og gymnastik. Søndag den 3. juni havde *et kompagni af hjemneværnet* »indtaget« Landerupgaard; der var 58 mand og desuden en afdeling lotter, som lavede middagsmad til mandskabet i vort store køkken.

19. juni var det *sammenslutningen* »Unge hjem« fra Erritsø, der ville se, hvordan vi havde det, og 27. september havde vi besøg af *Ribe amts børneværnsforening* (ca. 70). Ved denne lejlighed havde drengene opvisning i teltrejsning, idræt og gymnastik. 30. juni havde vi *besøg af ca. 30 husmandskoner* rundt omkring fra hele landet.

Med særlig glæde og stolthed modtog vi den 6. november *besøg af FDFs stifter arkitekt Holger Tornøe*. Om aftenen viste drengene eksercits i gymnastiksalen, naturligvis med fanen og orkestret på fløjen, og derefter talte hr. Tornøe til drengene ved et kredsmøde oppe på den store dagligstue. Kort forinden var forøvrigt 20 af vore store drenge blevet udnævnt til *væbnere*.

Af *udenlandske gæster* har vi også i årets løb haft mange, de fleste fra Schweiz, men også enkelte fra Holland og Tyskland. En dame fra Schweiz, frk. Sutter, har været medarbejder hos os i nogle måneder og stod bl. a. for madlavningen i sommerlejren de tre første uger derude; hun klarede det fint, selv om maden somme tider smagte lidt »svejtsisk«. —

Det var en fornøjelig oplevelse for drengene, da *Grænseforeningen* midt i september afholdt *basar* her på hjemmet til fordel for sit fadderskabsarbejde i Sydslesvig, og drengene gav deres bidrag til basaren bl. a. ved de mange smukke benting, som de havde lavet dertil. Der var ved den lejlighed kommet en mængde mennesker hertil, gården var fuld af biler; men der var også både noget at høre, at se, og at købe. Først spillede orkestret, og derefter talte rektor M. Mortensen fra Flensborg. Gymnastiksalen var smykket med blomster og grønt og dekoreret med flag, og her var opstillet salgsboder, tombola m. m. I de tilstødende rum var der »skydebane«, biografteater og »rigtigt« teater, hvor drengene optrådte, og man måtte naturligvis alle vegne betale entré for at komme ind. Oppe på den store dagligstue var restauration. Drengene havde hævet rigelig af deres lomme penge og var ivrige til at omsætte dem, så også på den måde var de med til at bidrage til, at basaren blev en succes, overskudet blev 5000 kr.

Så har jeg en stor nyhed til alle jer gamle gutter, der holder af vor sommerlejr »Bjergeborg«. Det har længe ligget mig på sinde at få sikret lejrens fremtidige eksistens, og der er nu sket følgende: Kredsbestyrelsen for FDF Landerupgaard har besluttet, at Bjergeborg fra 1. juli 1951 overgår til at være en selvejende institution, der er lavet vedtægter for institutionen og valgt en bestyrelse for den, og i denne bestyrelse er Enoch Larsen indvalgt som repræsentant for de gamle drenge. Det vil altså sige, at FDF Landerupgaard ikke mere som hidtil betaler udgifterne vedrørende sommerlejren; men I vil vel spørge, hvor de nødvendige penge så skal komme fra, og dertil vil jeg svare, at jeg regner med, at der er mange af jer, der vil være med til at sikre opretholdelsen af lejren ved at

Bjergeborg, »af klitter omkranset«.

Bjergeborg set fra vest.

give en gave til den. Jeg har allerede haft den glæde at modtage flere bidrag til lejren, og jeg er sikker på, at fremtiden nok skal vise, at vi får de penge, der er brug for. Jeg havde nu for nogle dage siden den store glæde at modtage besøg af en af mine gamle drenge, der fra København kom kørende herover i sin bil. I bilen var en mængde forskellige gode og værdifulde ting, som han og en af hans venner havde besluttet at skænke

Christian Rauhe og søn med det fundne anker. 1951.

hertil til gavn og glæde for drengene. Han og jeg blev hurtig enige om, at når tingene var omsat i penge, skulle beløbet tilfalde Bjærgborg, og det blev lige 500 kr.

Da jeg nylig i efterårsferien var ude i lejren med drengene, modtog jeg til lejren af Dahl Jensen og hans svoger Chr. Rauhe en gave af en helt anden art, nemlig et gammelt skibsanker, som de to brave vesterhavsfiskere lige for nylig havde opfisket ude i Vesterhavet lige vest for sommerlejren ca. 200 favne fra land. Ankeret, der er af meget gammel konstruktion, har uden tvivl ligget der i mange, mange — måske 100 — år. Det var meget vanskeligt at få det op, de arbejdede i flere timer dermed, og de kunne ikke få det indenbords, men det lykkedes at få det surret fast forrest på kutterens styrbordsside, og på den måde fik de det transporteret til Hvide Sande, hvorfra det senere er kørt til lejren. Når vi til sommer igen kommer derud, vil vi stille det op lige overfor kanonen, og

lejren har så fået en attraktion mere. Det var så smukt af de to fiskere, at de straks var enige om, at ankeret skulle skænkes til sommerlejren; men det ligner dem. *Tak!*

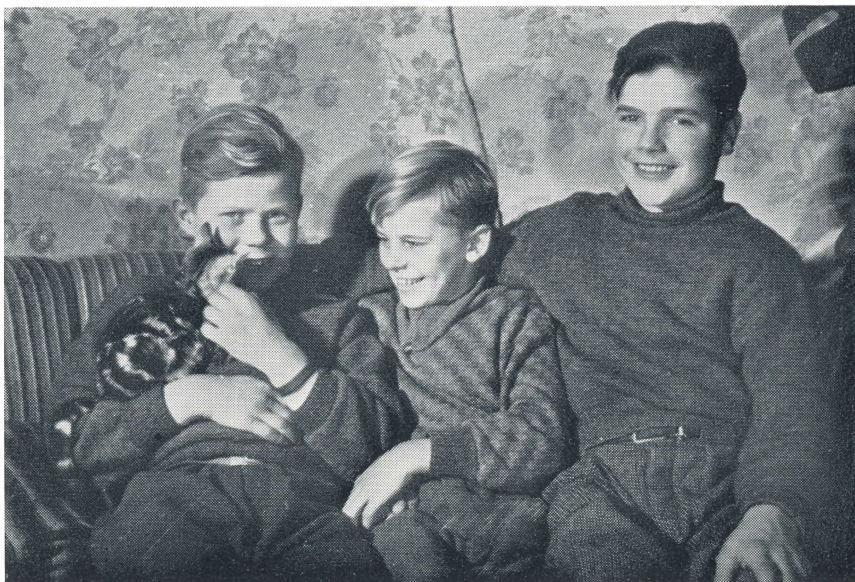
Da jeg sidste år ved denne tid sluttede min lille beretning til jer, gjorde jeg det i tro og tillid til, at selv om meget så mørkt og truende ud, ville, »han, som har hjulpet hidindtil«, også hjælpe os i det nye år. Det gik, som jeg havde stolet på, og jeg er sikker på, at det også vil gå således i 1952.

Og hermed de bedste ønsker om et godt og lykkeligt nytår for dig og dine!

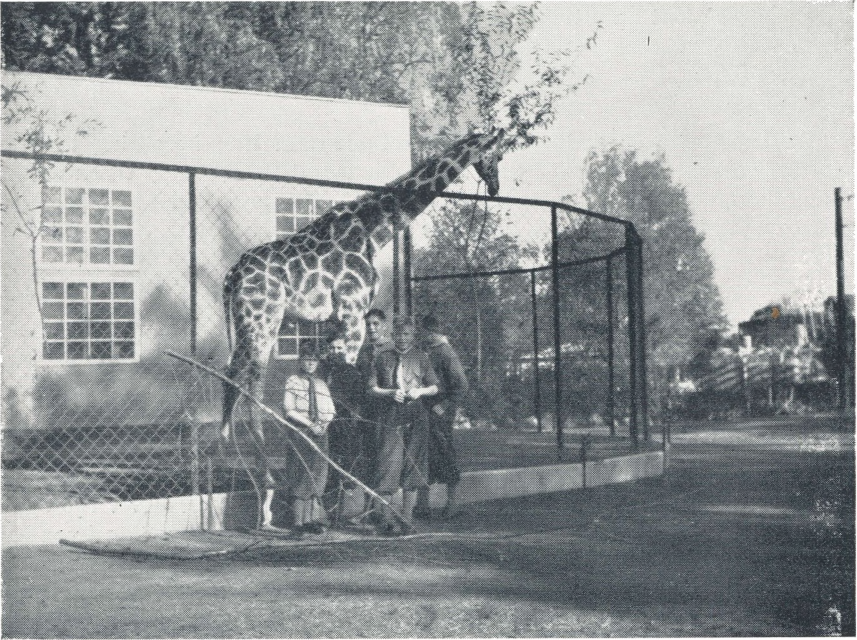
Din ven Boje.

Glimt!

Det er nu slet ikke let i årets travleste måned at blive sat til at skrive til julehæftet; men der er jo ingen vej uden om, og vi selv vil jo også gerne være med til at sende en hilsen til alle jer gamle drenge og I venner af Landerupgaard, så jeg trækker altså i tøjet og tager fat (alt medens jeg samtidig er barnepige for vore tre små børn, hvilket skal tjene som undskyldning, hvis resultatet ikke bliver så strålende, som man kunne vente med den rigdom af oplevelser, som året har budt på); men hvor

Hjemlig hygge. 1951.

Besøg i zoologisk have i Odense. 1951.

skal jeg begynde, og hvor skal jeg ende, det er nemlig slet ikke så let at sige: »dette fortjener at omtales, og dette her kan godt udelades«.

Når først tankerne går på togt, dukker minderne op tilsyneladende uden orden, og så gælder det at vælge rigtigt, helst sådan, at det for jer læsere er nyt og dog kendt.

— — — Ja, vi har i sandhed haft et travlt efterår — aldrig har jeg set drenge lægge så megen iver i fremstillingen af julegaver. Vi begyndte lige efter efterårsferien, og det er kun meget få — ja vist slet ingen drenge, der ikke har lavet julegaver. Der saves, bankes, klippes, limes og høvles, så det er en sand fornøjelse, alle er optaget af det ene eller det andet, alle har de noget, vi skal se, noget, der skal roses, eller noget, de skal have hjælp til.

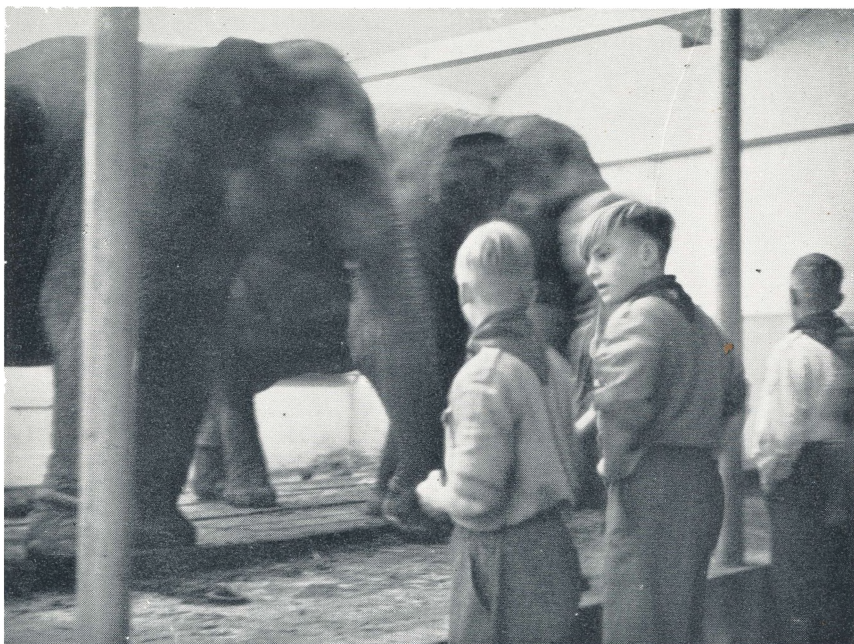
En gammel dreng, Willy Jensen, der har fabrik i København, har sendt os en mængde plastik, hvoraf vi har lavet punge, tasker, remme o. s. v., vi har derved fået et arbejdsområde, hvor selv de mindste drenge kan lave pæne og nyttige ting. Ellers laver de små mest løvsavsarbejder: dyr, sprællemænd, servietholdere o. s. v. I sløjdsalen arbejdes der så godt som hver aften på julegaver, f. eks. skåle, papirknive, askebægre og forskelligt legetøj. Fra kælderens høres ivrige hammerslag fra kobberværkstedet, hvor der særlig laves askebægre, hernede pudses der, files, hamres og slibes, så det er en lyst at se og høre. På loftet regerer Ibse med sine

Besøg i zoologisk have i Odense. 1951.

tinsoldater — her fremstilles soldater, kanoner og indianere i den helt store stil, når selve støbningen er overstået, males soldaterne i de herligste farver, og her kan man rigtig få lov at lade fantasien løbe. I gangværelset har vi fået indrettet os et dejligt benværksted med masser af gode redskaber, også her laves mange gode ting, særlig nu, da vi er begyndt at sætte ben og rustfrit stål sammen.

Ja, sådan går fritiden nu op til jul; men af og til er vi jo nødt til at tage en lille rask leg i skoven, for at få støvet ud af lungerne. For et par søndage siden havde vi således en røverleg i skoven, vi røvere — Nielsen og jeg — havde lavet en stor udstoppet dukke, som lige præcis lignede en mand, ham lagde vi under en gran i en lille grantykning, hvor vi vidste, at drengene ville komme, derefter steg vi til tops i et par af de højeste graner for at se, hvorledes mødet mellem drengene og dukken ville forløbe; det varede heller ikke længe, inden de første drenge dukkede op; men vi studsede en del, da vi så dem forsvinde næsten med det samme igen, vi kravlede nu ned af træerne for at komme i forbindelse med forfølgerne, og pludselig var de over os, vi nåede lige at blive skjult, de styrtede rundt, ja, de trådte næsten på os — pludselig lød et mægtigt brøl fra grantykningen: »Jeg har ham, jeg har ham, kom herover« — og straks for drengene ned, hvor råbene kom fra; og I kan tro, vi morede os, da vi hørte deres skuffede råb, da de opdagede, at vi havde snydt dem.

Besøg i zoologisk have i Odense. 1951.

Kort tid efter var vi dog forfulgt igen, og inden længe sad vi i saksen; men ih! hvor var Jørgen flov, da vi spurgte ham: »Har du ham endnu?»

I efteråret var vi en tur i Odense og på Klintebjerg børnehjem, vi begyndte i Odense med et besøg i Zoologisk have, vi havde hele haven for os selv, fodrede dyrene, fotograferede og legede på legepladsen, men vi havde desværre halvtravlt, da vi også skulle se H. C. Andersens hus, når vi nu var i Odense. Derfra gik turen til fritidshjemmet på Vandværksvej, hvor vi spiste vore madpakker og fik serveret mælk og wienerbrød. Kl. 13,00 gik farten mod Klintebjerg. Børnene fra børnehjemmet mødte os i Østrup, hvor vi spillede fodbold, og denne gang vandt vi da med 1—0, vi tabte jo med glans sidste år, da klintebjergbørnene var hos os. Efter fodboldkampen satte vi kursen mod børnehjemmet, der ligger lige ved Odense fjord, og inden længe sad vi bænket ved de dejligste kaffeborde. Da kaffen var drukket, skulle vi ud at sejle på fjorden, et par af børnehjemmets gode venner lagde motorbåde til, og snart hørtes drengenes glade stemmer over vandet. Efter sejlturen så vi film i skolestuen, og da vi havde spist til aften (vi var gæster — fint bord o.s.v.), skulle turen gå tilbage til Landerupgaard igen, men først kørte vi en lille omvej, og orkestret gav en lille koncert i forsamlingshuset i nærheden.

»Når fuldmånen skinner uhyggelig mat,
da bliver med bulder man vækket en nat« — —

John Travers Cornwell står til søs. 1951.

— — I Pinsen var vi traditionen tro i sommerlejren for bl. a. at sætte bådene i vandet; vi havde en herlig cykletur derud — vi »stod op« fra Korskroen til lejren; men snart var vi i fuld gang med vesterhavsture o.s.v. Pinsedag om aftenen, da vi sad og hyggede os i køkkenet, faldt talen, som den jo så ofte gør i lejren, på overfald — og Boje begyndte at fortælle, som han jo kan så godt som nogen; da vi endelig gik til ro, var vi bestemt enige om, at ingen skulle have lov at pudse os; der var heller ikke stor sandsynlighed for overfald — men altså!

Nå, Nielsen og jeg krøb i posen, og inden længe slumrede vi sødt; så pludselig bliver der dundret på ruden — ingen af os rørte os ud af pletten — een stod udenfor og råbte om bilsammenstød på vejen — forbindelsessager — to mand kommet til skade o.s.v. — vi svarede aldrig et pluk; manden blev ved at banke, og Nielsen begyndte at skælde ud (som han nu kan); men manden blev bare ved — og så gik jeg i fælden, ja, ærlig talt jeg fik skrumpel, for hvis det nu var sandt — hvad så — kunne vi forsvare o.s.v., derfor besluttede jeg mig til at se nærmere på manden, og jeg syntes ikke, at jeg kendte ham, det vakte min mistanke lidt, at han havde FDF bluse på, men han gav en fornuftig forklaring derpå, men jeg store f. . . . skulle have set på hans hat, jeg havde selv brugt den til Bojes fødselsdag; men det opdagede jeg ikke — enden på

det hele blev, at jeg fik Nielsen overtalt — i hvert fald kunne vi da gå ned at se, om der var noget om det — vi kunne jo, som jeg sagde, klare os, når vi stod ryg mod ryg — altså, vi sagde til manden, at vi kom, så snart vi fik fundet lidt forbindelsessager frem. Vi besluttede os til at tage

Januar 1951.

en stor dreng med, for at vi kunne sende bud op efter Boje, hvis der virkelig var sket en ulykke, hvad vi nu næsten sikkert troede, der var. — Boje nægtede pure at stå op, vi kunne jo sende bud. Vi gik så i fuld fart ned mod vejen, og sandelig der stod de to biler kørt op i hinanden, ligeså snart vi så det, sendte vi drengen tilbage og løb selv mod ulykkesstedet, det så frygteligt ud — og så pludselig kendte jeg Preben Svendsens sweater — jeg fuldkommen stivnede af harme, og derefter fløj jeg ind på ham, idet jeg råbte: »Vi vil ikke have overfald — Boje har sagt, vi ikke vil have drengene ud i den kulde.« »Det blir I nu nødt til,« lød

Ibse kendte spottende røst, »for nu har vi jer snart begge to.« — I kan tro, vi blev overfaldet, de var 18 gamle drenge + Ibse, Gartneren, Slothus og Tømrer-Niels — ih, hvor vi kæmpede, men selvfølgelig håbløst. Vi måtte tilsidst døje den tort at blive stoppet ind i Niels' bil — hvorpå han satte kursen mod Dahl Jensen, mens overfaldsmændene stormede mod lejren — hvor var vi harmdirrende og flove over at være taget sådan ved næsen. Vi blev så anbragt i Dahls dagligstue, hvor vi sad og diskuterede frem og tilbage, pludselig rejste Nielsen sig op og mumlede noget om ud o.s.v. . . . hvorpå han forsvandt — — med tømrerens bil mod sommerlejren.

Lidt efter kom Slothus med Ibse og Gartneren, de skulle hente kagerne — og ligesom vi havde fået dem læsset på, kom »Nille« tilbage med bilen proppet med drenge, og I kan tro, Ibse og Gartneren fik — ja, det gik så galt, at Gartneren næsten brækkede sin ene finger — endelig gik turen tilbage til lejren, hvor kaffen ventede — og sikken et syn der mødte os, de gamle drenge havde for at skåne pinesnittet ekviperet sig fra komedierummet — det lignede maskerade, åh hvor de så ud.

Denne påklædning gav forresten anledning til en morsom episode i Varde, hvor tømrerens bil punkterede midt på torvet. Ud fra bilen steg 11 store drenge klædt i det mærkeligste »snit« — på den anden side gaden stod et par betjente — og måbede — en af dem spurgte høfligt (med et mærkeligt ansigtsudtryk) — hvad det var — og om alle de mennesker var stablet i den bil (den sidste var kommet ind gennem vinduet) — ja, man forsøgte en forklaring og slap med skrækken (bilen nåede at punktere 4 gange på vejen hjem). — Den kørte hjemme fra Landerupgaard kl. 21 søndag aften og kom tilbage mandag middag. — Men vi havde oplevet et overfald af format.

Med disse små glimt ønskes I alle en glædelig jul og et godt nytår.

Familien »Basse«.

Vort kamphold. Efteråret 1951.

Sporten 1951.

Årets første store sportslige begivenhed var skoleidrætsstævnet i Dalby den 23. juni, hvor vi ialt deltog med ca. 50 drenge. Vi erfarede her, at man ikke skal tage munden for fuld. Vi havde anmeldt deltagelse i følgende discipliner: gymnastik, atletik, fodbold, håndbold, rundbold, langbold og tovtrækning. Da det hele skulle afvikles i løbet af 5 timer, viste det sig at være umuligt for os i alle disse ting at deltage med de drenge, der egentlig var udset til det, og dette fik naturligvis også indflydelse på resultaterne. Vi tabte i rundbold, langbold, håndbold og fodbold. I tovtrækning vandt vi stort. Jeg tror, jeg tør sige, at vi havde en god gymnastikopvisning. I hvert fald høstede vi godt bifald. Endvidere klarede vi os vældig godt i atletikkampene. Lige før vi skulle køre hjem, kom stævnelederen hen til os og fortalte, at vi her havde vundet meget overlegent. Det var vi naturligvis vældig glade for. Alt i alt havde vi her en god dag.

Håndboldspillet har ikke været drevet så kraftigt i dette år. Vi har kun haft en enkelt kamp.

Af fodboldkampe har vi haft en fire fem stykker, men kun vundet en, nemlig i Klintebjerg på Fyn. Her må vi tage bedre fat til næste år.

Svømningen er blevet hindret en hel del med alt for mange gråvejs-
clage og for lidt varme. Vi har ikke fået taget nogen svømmeprøver i år,
men måtte nøjes med at uddele de svømmemærker, der blev erhvervet
i 1950.

Den 9. september var vi med til FDFs idrætsstævne i Horsens. Her
var det kun atletik og stafetløb det gjaldt. Efter de forhold, der gjorde
sig gældende ved dette stævne, synes jeg, vi klarede os fint. Vi måtte
dog aflevere pokalen for stafetløb til Horsens.

Hele sommeren igennem har vi trænet til idrætsmærket både i timerne
og i fritiden, og det har da også givet gode resultater.

Drengene har erhvervet 11 bronzemærker, 16 sølvmærker, 8 guld-
mærker og 1 sølv med emaille.

Bronzemærket er erhvervet af:

Ejnar Mortensen,	Svend Aage Jeppesen,
Benny B. Schiødt,	Poul Erik Hornby,
Johannes Lindahl,	Verner Kristensen,
Knud Andersen,	Frode Tyron,
Mogens Pedersen,	Steen Lundstrøm.
Bent Kjær,	.

Sølvmærket af:

John Sejer Petersen,	Svend Aage Jeppesen,
Gunnar Jensen,	Preben Høegh,
Laurids Henningsen,	Frode Tyron,
Jan Damgaard Rughede,	Mogens Pedersen,
Steen Lundstrøm,	Bent Kjær,
Helge Jensen,	Ib Lychau Hansen,
Knud Foldager,	Anker Lychau Hansen,
Bent Lehmann Andersen,	Robert Kent.

Guldmærket af:

Jørgen R. Rasmussen,	Mogens Pedersen,
Bent Olsson,	Bent Jønsson.
Lindy Jensen,	Helge Jensen,
Ib Lychau Hansen,	Anker Lychau Hansen.

Sølv med emaille af:

Preben Guldahl Clausen.

Mærkerne blev uddelt på Landerupgaard's fødselsdag den 12. novbr.
1951. De fleste af mærkerne er taget med resultater, der ligger en hel
del over, hvad der kræves for at få disse.

Der er jo også nogle, der ikke har fået noget mærke i år, enten fordi

de har måttet give op overfor en af de ting, der kræves, eller også fordi de ikke havde den alder, der kræves.

Om sporten i 1951 som helhed vil jeg sige, at vi nåede en hel del, men vi vil ikke glemme til næste år at tage endnu bedre fat.

Hermed glædelig jul og godt nytår allesammen!

Poul Jensen.

»Nordens dag«. 1951.

De små nyder Vesterhavet. 1951.

Ræk mig en forglemmigej . . .

En stor buket blandede blomster lige hjemplukket fra mark og skov. Ganske naturligt fanger øjet den største og stærkest farvede af dem, som de står der lige midt på spisebordet og danner et skærnbræt for de bagved siddende drenge.

Og når man så er lige i stemning, rækker man ud efter den og haler den i land for at redde den fra at få alle sine smukke kronblade hevet af, men vel mest for at glæde sig over dens dybe afstemte farvesymfoni, som den ligger uberørt fra naturens hånd.

Og så går tankerne.

Et års begivenhed er som en sådan buket blomster, og nu da året står på hæld, fanges den største og smukkeste af disse årsblomster —.

Blæsten, der nu havde suset omkring sommerlejrens rørtækkede huse i mere end en uge, var begyndt at tage af, og der var længere mellem byerne.

I hele denne uge havde forberedelserne til sommerlejr festen været i fuld gang, og nu var dagen der.

Oven i købet et jubilæumsår.

Nervøs travlhed var synlig overalt, lige fra chefen, der satte et nyt barberblad i maskinen, og ned til sidste mand på holdet, der i anledning af dagen skrabede skidtet af sit ene knæ med det gamle blad.

Spisestuen var ikke til at kende igen, man vaskede gulv derovre, oven i købet i rigtigt sæbevand, og dryssede fint sand på bagefter, og Sutter og spisestuedrengene fo'r pustende og forvildede rundt med en hel hale af ordrer i hælene.

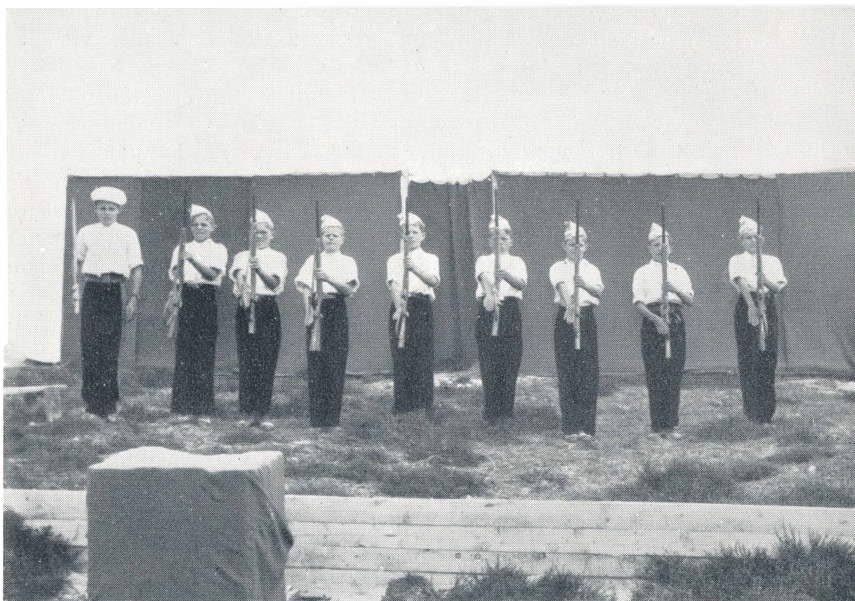

I klitterne ved Vesterhavët. 1951.

Brunner og et par hjælpere havde slæbt et par klitters bevoksninger ind i stuen og havde anbragt det der.

Smældene fra det store flag på flagstangen knaldede som et akkompagnement til savens hyl og øksens hug. Fra vejen slæbtes kurve med kopper og kaffekander og al slags bagværk, mens solen nu og da i korte glimt spejlede sig i nypudsede og færdigpudsede horn og trommer, der var anbragt midt i det hele.

Der var fast rutefart til kælderens. Fyldte flasker og fade blev fragtet over, mens en uendelighed af returgods bevægede sig modsat vej.

Lejrgarden. 1951.

Og selv »Kodan« gik ikke ram forbi. Den lignede ellers til daglig en parodi på en marskandiserbutik. Nu stod det hele op — oven i købet på een gang — og lågene var lagt på skosværtedåserne.

Jo, jo, der var bragt orden i det altsammen, og nu ledede chefen, nybarberet og med en fin aroma af barbersprit efter sig, selv oprydningsholdet på den store lejrlads.

Alt blev samlet op: papir, pap, flasker — både med og uden hals —, smadrede glaskugler, jernkugler, pinde, indesko, fiskekroge, ansjosedåser, firkantede krocketkugler og en enkelt forvildet osteskorpe.

Øvre ved opvaskebordet standsede hele holdet i fortvivlelse, inden de modigste af dem forsigtig med opsmøgede bukseben vovede sig ud i den fedtede og slimede pøl af opvaskevand for at redde vraggods — i form af sketøj, halve underkopper, skurebørster og viskestykker i land.

Det var blevet kaffetid, og næppe var omklædningen bagefter overstået, før de første gæster indfandt sig. I besiddelse af en stor madpakke lejrede de sig ved foden af Slogbjerg og forsynede sig for at samle kræfter til festens besværligheder.

For anden gang var den store friluftsscene blevet flyttet og bygget om, de sidste dragter var blevet prøvet, generalprøverne blevet afviklet og programmet slået op, og alt imens jog en rigtig ondskabsfuld byge ind over sceneriet ligesom for at skylle det hele efter.

Nervøsiteten hos de mange små skuespillere sparede tanterne for

leveringen af 151 ekstralunser, og så blev der gang i invasionen. Fra vejen og langs fårestierne fra nord og syd kom gæsterne enkeltvis eller i klynger med en sky af tobaksrøg ovenover.

Sindig og givende sig god tid dukkede et par rundryggede og langmulede bæster frem fra syd, forspændt Godtfreds nyeste model, der var fyldt til bristepunktet med sjalindhyllede bylter. På bukken tronedes himself, skråtobakstyggende og naftalinduftende og med det nye låg skubbet godt tilbage i nakken. Han hilste med et knald med pisken, og da han havde fået bylterne læsset af og fået den sidste af de mange småarvinger fejlet ned, skrumlede han igen af sted for at få helmusserne på græs.

Og det var netop lige i det øjeblik, de sidste regndråber faldt, og vinden lagde sig. Flaget svøbte sig om det øverste af stangen, mens røgen fra skorstenen snoede sig som en spiral lige op i himmelen. Det var blevet fint vejr — lige med eet, og det kom, som det var bestilt.

Begge skrænter af fodboldbanen var tæt besat af hjemstavnsfolk og sommerferiefolk, da gymnastikholdet tog fat og med sædvanlig forrygende elegance gennemførte de forskellige øvelser.

Uden for spisestuedøren luftede tanterne sig sammen med en hel række opvarningsdamer i nyvaskede og stivede pynteforklæder. Ovenover dem ud gennem døren bredte sig den herligste duft af ren kaffe, der fik mange af gæsterne til at strække hals.

Gymnastikopvisningen og sportspræsentationerne bagefter var endt, og pladsen foran friluftsscenen var snart en kogende masse af forventningsfulde gæster i alle aldre.

Og der var nu lige netop blevet den rette belysning over scenen. De to store ildfakler foran den spillede levende i baggrundens røde tæpper og den naturlige bund af lyng i blomst og i hvidt sand. Og i den stille luft med en umærkelig krusning fra øst kunne hvert eneste ord tydeligt høres selv til den fjerneste krog af tilhørerpladsen. I et sus trak lejr-garden ind som en præsentation, og mens deres kaptajn bød alt folket velkommen, præsenterede garden gevær.

Og i de følgende 90 minutter gled to historiske optrin: »Prinsessen sad i højenloft«, »Henrik og Else« og et friskt skuespil: »I lovens navn« ind over scenen.

Hver eneste af de små skuespillere gjorde sig de yderste anstrengelser, og resultatet blev over forventning. Gæsterne nød det, de levede med i det. Den friske måde, de spillede på, de kønne kostumer og det store krævende huskearbejde, der lå bagved, imponerede og blev rigeligt belønnet ved langvarige klapsalver.

Og så blev der drukket kaffe på samlebånd, i spandevise af kaffe. Man bølgede ud og ind.

Alt imens tog orkestret fat på »Gammel kærlighed« for syvende gang som sædvanlig underholdning. En syndflod af mundvand løb ud af Johns tuba, idet han blæste, så hovedet buldnede op til ukendelighed.

Omsider var pumpen løbet tom for vand, og da kaffegrumset be-

*»Men intet sted kan vi dog tumle så frit
som ude i Bjergeborgs snehvide klit.« 1951.*

gyndte at bane sig vej ud af kaffekandernes tud, indstillede gæsterne arbejdet, og man samledes omkring bålpladsen. Her havde næsten alle drengene bygget et stort lyngbål op. Masser af slikkepinde og masser af chokolade havde det kostet at få al den lyng bragt hertil langvejs fra, men nu var det der, drivvådt ganske vist, men omsider slikkede en lang orangerød flamme op i det, og i samme øjeblik begyndte et lysskær at vise sig over Slogbjerg. Det tiltog i styrke, og snart efter dukkede drengene frem marchklædt og i marchorden, men alle med en sydende og flammende fakkel højt hævet over hovedet. Hele styrken svingede nu ind på lejrens grund, og med betagelse hørte nu de mange gæster drengene synge den gamle kendte marchsang:

»Men skønnest af alt på vor vesterhavstur
er dog klittens forjættede land,
hvor den rejser mod havet sin takkede mur,
dette bolværk med bjerge af sand.
Snart vi målet har nået, vær da hilset vor lejr,
se, du venter nok på dine drenge.
Hver gut fra Bjergeborg, stem i:
»Her kommer nu dit glade kompagni.«

I det dejlige varme sand. 1951.

Helt nede ved lejren formerede drengene enkeltkolonne, og som en lang, lang lysende St. Hans orm bugtede de sig nu i fakkelskin op over klitterne fra bålpladsen, langs holdbanen, helt op over solnedgangsklit-ten og videre vest og syd om lejren og tilbage og slog ring om alle de mange tilskuere.

Et stemningsfyldt og uforglemmeligt syn for de mange, der betaget nød det i den stille aften, en af disse højtidsstunder, der både griber og taler til en. En enkelt, gammel vejrbitd klitbo, overvældet af gamle minder, gned forlegen en dråbe vand af sit skæg.

Og mens alle de mange fakler nu blev kastet på bålet, gav et par af de gamle drenge i hymne, tale og sang udtryk for denne følelse på en smuk måde, og mens raketter trak lange ildhaler hen over himmelen og opløste sig i et væld af mangefarvede ildkugler, samledes alle i ønsket om, at dette grosted, dette fristed herude i fremtiden må vedblive at være et bindeled for gamle drenge og medarbejdere. —

De gamle helmusser er igen spændt for, og alle bylterne er pakket ind og anbragt i salonvognen. De små sover, og de store trækker sjalet op over skulderen, det gode vejr er forbi.

Og mens en enkelt fiskehejre højt oppe i mørk silhouet trækker til ædepladsen ved fjorden, indtager vi andre spisestuen med storm.

Og med disse linier ønsket om en glædelig jul!

Ibov.

En lille sydslesviger ved Vesterhavet. 1951.

Prolog ved lejrbalet.

Sommerlejren Bjærgborgs 35 års fest 1951.

*Der ligger et land mellem havet og fjorden,
vi synes, ej skønnere findes på jorden,
skønt nogle det kalder så fattigt et land.
Og det kan vel siges, betænker man nøje,
når kun det bl'r set med den fremmedes øje,
der intet kan se uden bjerge af sand.*

*Ja, fattigt hvad gror på de sandede sletter,
kun marehalm og revling, lidt lynggroede pletter
og nærmest ved fjorden et engdrag måske.*

*Men ser man en blomst i det vidtstrakte øde,
man synes, ej skønnere øjet kan møde,
som rosen der voksed af vinterens sne.*

*For mange år siden på klitten det hændte,
en fremmed kom vandrende, ingen ham kendte,
men snart blev han ven med det djærveste folk.
Thi så de, han ville langt mer' end sit eget,
en flygtig visit? nej, langt mere det vejed,
for tusinders lykke han kendtes som tolk.*

*Han planted et træ, der af Gud var ham givet
til gavn og til glæde for mange i livet,
og træet bar frugter, fordi han var tro.
Thi ud over jord går de dejligste minder
om liv og om lykke, mens årene rinder,
hvad Gud har velsignet må trives og gro.*

*Så vil vi da alle, som her er tilstede
med hjerterne fyldte af tak og med glæde,
udbringe et leve for lejren i kor.
I strålende solskin, når stormene suse,
skal drengenes glæde fra Bjergeborgs huse
gå ud over klitten, ja ud over jord.*

Enoch Larsen.

Indianertilværelsen på Landerupgård.

Det er slet ikke så let at skulle skrive til julehæftet, men da jeg fik at vide, at jeg måtte skrive om de ting, der har gjort størst indtryk på mig her på gården, var det straks lidt lettere.

Jeg husker endnu et stykke, jeg læste for adskillige år siden. Det fortalte en hel del om drenge og sluttede med følgende definition: Evigt urolige, evigt i godt humør, med sorte sørgerande på neglene og med ca. 50 forskellige ting i lommerne. Hertil kan for manges vedkommende føjes en umættelig trang efter indianerbøger og efter at leve som heltene i disse. Det vil sige være god til at fiske og uovertruffen til bueskydning og sporleg.

Men hvor mange får lov til at opleve bare en lille smule af disse attråværdige ting? I byerne er det umuligt, fordi der ikke findes lejlighed, og fordi det ville være alt for farligt. . . . På landet, hvor man ellers har mulighederne, har man slet ikke tid til den slags. Jeg selv, der er fra byen med familie på landet, hvor jeg opholdt mig meget, har haft sjældent gode betingelser for at føre en rigtig drengetilværelse, men efter

at jeg er kommet her, har jeg set, at der er dem, der har endnu bedre chancer for rigtig at boltre sig. Det vil igen sige, at de nu har fået en chance for at leve netop lige det liv, som de tidligere kun fik lov til at drømme om.

Blomstrende æbletræer. 1951.

Hvad er det så, der sker her, som er så eftertragtet af drenge? Ja, det var det, jeg skulle forsøge at fortælle lidt om.

Stor forvirring. Hvor er mine gummistøvler? Kan jeg låne en af dig? Jeg skal nemlig på fisketur. Tror du også, jeg må komme med? Du kan jo prøve at spørge. Egentlig havde man tænkt sig at tage af sted sammen med to eller tre drenge, men inden man får sig set om, er flokken vokset til 6—7—8 stykker. Oprindeligt havde man bestilt proviant til tre, og atter og atter må man have bud ned i køkkenet om at få endnu mere proviant stuvet ned. Tæpper skal pakkes sammen med telt og andet lejr-

udstyr. Hvor er panden nu blevet af? Nå, den har du taget. Du, må jeg ikke godt låne din dolk? Du skal få en sigteluns af mig i stedet. Moster: »Er der nu snart flere drenge? Jeg har ikke vindjakker til flere, uden jeg skal tage af de nye.« Eller det vigtigste af alt: Kan man mon skaffe en god cykel? Tusinder af spørgsmål skal klares, før man er klar til at køre. Endelig er man ved at være klar. Man er ved at få samling på det hele efter at have måttet sige nej til 25 andre, som også godt ville med, mod til gengæld at love, at næste gang bliver der måske en chance. Endelig. —

Vi er ved at være parate til at køre, så lyder det: »Åh, min cykel er punkteret.« Den lappes eller udskiftes med en anden. Omsider er så dette også klaret, og vi kan køre ud af gården på en lang række. Hold lidt igen foran! Højre, bil! Råbene gentages ned gennem rækken, alt medens man tramper i pedalerne for at nå frem i god tid til aftenfiskeriet. Bakke op og bakke ned (nå det sidste er nu meget sjældent), men omsider er vi ved at nærme os målet. En af de skønneste egne i landet ligger bogstaveligt udbredt for vore fødder. Vi er nemlig nået det højeste punkt på turen inde på den jyske højderyg og kører nu ned i »Egtveddalen«, målet for vor ihærdige trampen. Vi får lov til at slå telt op, og nu bliver forvirringen fuldkommen. Nogle vil have teltstængerne rejst først, medens andre forsikrer, at det er helt vanvittigt og forklarer, at man endelig skal have underlaget lagt ud først, men — langt om længe står det da, selv om det er lidt skævt hist og her, og halvdelen af bardunerne er stramme, medens de andre er slappe, men hvad gør det? Det er jo ikke en FDF tur, men blot en fisketur. Fiskestængerne kommer frem, og nu diskuteres der højlydt. Hvor skal vi begynde at fiske? Skal vi ned bag turbinesøen, eller skal vi begynde opad eller måske et helt tredje sted? Enden på det bliver, at vi begynder midt imellem og går ned mod turbinesøen, hvor der er gode chancer for fisk på flue, lige inden det bliver helt mørkt. Der er ikke stænger til alle, men så klarer man sig med lidt arbejdsfordeling. En skal for eksempel pille fluen ned af trætoppene, når den sætter sig fast der i stedet for at flyve ud i vandet, medens en anden får til opgave at tage fisken op med fangstnettet, hvis — der bliver bid.

Det begynder godt. En stor bækørred bider i et af de første kast. Det var aftensmaden til de første. Nu gælder det. Skal vi andre nøjes med de bare klemmer. Det lover efterhånden ikke særlig godt. Den gode begyndelse skuffede. Der er tilsyneladende ikke flere fisk, der vil prøve lykken. Dog, vi mangler endnu at prøve i hullet bagved turbinen, der plejer der at være en god fisk. Ja, ganske rigtigt. I første kast er der bid. Åh — der gled den igen. Netdrenge går skuffet til side igen. . . . Forsøget gentages, og sandelig, endnu en pæn fisk gør forsøget, og denne gang sidder den der. Efter nogle spændende spring op af vandet og nogle ture ned ad åen, ligger den endelig i ketcheren. Endnu en fisk sikrer aftensmaden, og vi begiver os hjemad til teltet for at få startet primussen. (Det er jo *kun* en fisketur, så vi behøver ikke at skamme os over at benytte en primus med dens bekvemmeligheder.) Det er et her-

Leif med sine alliker. 1951.

ligt liv dette. Medens fisken bliver stegt, får man rigtig tid til at nyde den skønne tur. Vi lå på en lille bakketop, hvorfra vi havde udsigt til turbinesøen, der skinnede som sølv i måneskinnet. Bag søen hævede bakkerne sig igen. Klædte i lyng og gyvel, som de er, er det noget af det smukkeste, man kan få for øjet i Danmark.

Uhm! En dejlig duft baner sig vej ud af teltet og når vore næser. Det skal smage. Tænke sig dejlig nystegt ørred. Dette lyserøde og fede kød er efter min mening noget af det lækreste, man kan få. Det er sager dette her, og så venter der os oven i købet en hel lang dag til, forhåbentlig med endnu flere fisk, så vi kan få nogen med hjem.

Næste dag forløb også godt til først på eftermiddagen. Vi havde indstillet fiskeriet, da fisken ikke ville bide i det stærke sollys, og jeg var sammen med drengene gået tilbage til teltet for at få en middagssøvn. Dog den blev der ikke noget af. Jeg ville nemlig først skifte en krog ud på en af spinnerne, og medens jeg sidder med den i hånden, er der en af drengene, der løber ind i teltet efter noget med det resultat, at han fanger linen med foden, og krogen bliver revet dybt ind i fingeren. Ja, der var sandelig, hvad man kalder for fast bid. Vi prøvede at tage den ud, men ganske forgæves. Omsider var vi nødt til at søge læge for at få ham til at klippe den ud. Han studsede noget, da han så os igen. Det var nemlig anden gang, vi konsulterede ham. På udturen væltede en af dren-

gene med cyklen, og han var også hos lægen for at få stivkrampeindsprøjtning. Nå, det blev hurtigt overstået, og vi kunne fortsætte fiskeriet. Der kom mange fisk med hjem til næste dag.

Turen derud gik op ad bakke hele vejen, men det var, som om bakkerne var forheksede. Nu da vi skulle hjem, havde bakkerne tilsyneladende vendt op og ned på sig selv, for vi syntes alle, at vi også havde modvind hjem. Det var en flok trætte drenge, der kom hjem fra denne tur. Og sådan har vi mange ture, som dog ikke skal omtales, men blot lige en episode fra en anden tur.

Denne gang var vi kun ude på en lille eftermiddagstur, men turen er blevet uforglemmelig for mig. Vi var denne gang ude efter de ferske vandes store rovfisk, gedden. Foruden os var der ved søen et par andre fiskere, som havde været der hele dagen uden at få noget. Det oplivede ikke drengene, og der var sort stemning over hele linjen. Dog, endelig efter en halv times forløb, vi havde allerede besluttet, at vi skulle til at pakke sammen, da blev der bid. Proppen forsvandt, men kom straks efter tilsyne igen. De, der ikke tidligere havde været med, udbrød uvilkårligt: Åh! De, der havde været med tidligere, vidste, hvad det betød, så for dem var det ingen overraskelse. Og ganske rigtigt, nu forsvandt proppen igen. En af drengene, som havde været med til at tage ørrederne op med fangstnettet, gik ned til vandet med vores lille spand til småfisk for at tage gedden op med den. Jeg syntes nemlig ikke, at fisken var stor efter dens bevægelser at dømme, og dette havde jeg fortalt de andre. Men da fisken kom ind til land på det lave vand, kan det nok være, at det gav et sæt i drengen. Han havde ventet at finde en fisk på ca. 25 cm's længde, og i stedet fandt han en gedde med et stort, frygtindgydende gab og en længde på noget over en meter. Det var en gedde på 12 pund. Det er vel overflødigt at fortælle, at der blev jubel over hele linjen. Den matte stemning fra begyndelsen var som blæst væk, og mindre godt blev det ikke, da vi kom tilbage til gården, hvor fisken rigtig kunne blive beundret af de andre drenge. Næste dag fik vi ti den serveret, kogt hel, på et stort fad.

Og så er dette jo kun de små dagligdags begivenheder mod det, vi oplever ude i sommerlejren. Hele vinteren er der travlt med forberedelser til denne. Navnlig gælder det pilefabrikationen. Der er kun få steder i landet, hvor der bliver fremstillet så mange pile som her. Og det er gode pile med fjer og fine spidser. Også buer bliver der hvert år lavet mange af. Og når vi så endelig kommer ud til sommerlejren, er drengene ikke til at drive ind fra skydebanen. Hele dage kan de tilbringe der fra morgen til aften, hvis der er en voksen, de kan få lokket til at være med. Og tilsidst slutter det hele med store konkurrencer, hvor de konkurrerer indbyrdes og med os. Men det er ikke det eneste, vi får tiden til at gå med derude. Der er overfald, terrainlege og så — noget af det allervigtigste — åleglibningen. Det er slet ikke småting, der bliver fanget. Når der skal fanges ål, tager en 6—7 drenge og en lærer ud bevæbnede med lunser og glibe lige efter middagen og vender først tilbage til aften, men

så er der også ofte over 100 ål med hjem. Det højeste, vi fangede i sommer, var 148 ål, og det var endda efter, at de mindste var taget bort, og 70 ålekvabber. Så man forstår, at hyttefadet sjældent er tomt for ål.

Endelig må vi ikke glemme noget af det allerfornemste af den slags, der sker her på gården. Hver eneste morgen vinteren igennem kan man, hvis man da står tidligt op, se en flok drenge gå ud fra gården enkeltvis eller to og to sammen bevæbnede med en stavlygte. Det er Ibses pelskompagni, der rykker ud for at efterse fælderne. Og det er ikke sjældent, at de vender hjem med god gevinst i form af de fineste pelsdyr, lige fra hermelin til ilder og mår.

Ikke sandt: Landerupgaard er det rigtige sted for de rigtige drenge. Hermed sender jeg alle mine bedste ønsker for julen og det nye år.

Nille.

Vore mindste tvillinger. 1951.

Verden er så stor, og den er fuld af mystik. Eventyret ligger og venter på os overalt, det gælder blot om at rive sig løs sommetider fra hverdagen. Som drenge legede vi os så ofte ind i et eventyr, eller vi oplevede måske virkelig et eventyr midt i hverdagen. Vi drenge, der har været så lykkelige at leve et par år på Landerupgaard, har vistnok oplevet mere spændende end de fleste drenge. Tænk på vesterhavsturene, eller det nogle af os fik lov til at opleve i forbindelse med Sønderjyllands genforening med det gamle land. Og alle disse oplevelser var måske så medvirkende til, at mange af os følte trang til at søge efter andre eventyr borte fra hjemmet, langt fra Danmark, ja helt på den anden side af kloden.

Ja, verden er stor og mystisk og dog . . . saa lille og lige til. To drenge kan gå side om side i orkestret fra Landerupgaard på vej til Vesterhavet, til Bjærgeborg. De skilles og går hver sin vej. Måske tredive eller femogtredive år senere mødes de et eller andet sted på den anden side af jorden. Sådan gik det Poul og mig, og sådan gik det også Osvald og mig.

Det var kort før jul sidste år; jeg sad i en stor kirke i Culver City i nærheden af Los Angeles i Californien. Kirken var fyldt med mennesker. Jeg sad ved siden af orglet og havde lige gennemgået mit repertoire med min akkompagnatør, og koncerten skulle til at begynde. Så pludselig er der en, som sætter sig hen ved siden af mig og hvisker til mig: »Ved du, hvem det er, som sidder her?« »Nej, det ved jeg da ikke, men jeg kan da høre, at du er dansker!« Så røber han sit navn: »Det er Mulatten! Eller Poul Petersen.« Jeg var straks med. Men I kan nok forstå, at selv om jeg blev meget glad overrasket, for Poul er en vældig flink fyr og var altid en god kammerat, så blev jeg jo noget forvirret. I må huske, at jeg sad og skulle lige til at synge mit store repertoire og havde jo naturligvis brug for hele min opmærksomhed derpå. Men da koncerten var vel tilende, så kan I vel nok tro, der blev snakket. Og jeg tror ikke, sætningen: »Kan du så huske. . . .« er blevet brugt så ofte i en samtale, som den blev det den og den påfølgende nat af Poul og mig. Mindst 100 drengeskammerater fik deres omgang, mindst tyve lærere og endnu flere damer fik deres lak, og overalt imellem var Bojes og fru Bojes navne vævet ind, ja, vi vævede bogstavelig talt. En del af det foregik i Pouls smukke hjem, hvor hans søde kone og den ene af deres to voksnede døtre deltog ivrigt i . . . kan-du-huske-samtalen.

En anden nat efter en herlig aften i deres hjem sad Poul og jeg alene i hans dollargrin udenfor, hvor jeg boede i Los Angeles. Vi blev siddende der i flere timer, medens vi lod en bunke gode amerikanske cigaretter gå op i røg. Det var ejendommeligt at sidde der ved Stillehavets kyst under palmesuset i 30 graders varme skønt december måned, medens vore tanker var så fuldstændigt koncentrerede om Landerupgaard og alt, hvad der for os to knyttede sig dertil.

Et andet sted, det var også i Californien, men helt oppe i nærheden

af San Francisco i byen San Leandro, traf jeg Osvald Rugaard, også en af de gode kammerater fra orkestret. Hos ham boede jeg fire dage og havde det dejligt. Hans kone er italienerinde og hedder Barbara. De har fire voksne børn og et lille barnebarn. Sammen med Osvald besøgte jeg de rare tanter i Richmond. Jeg havde den glæde at synge danske sange for dem i et større selskab, der var arrangeret for os. Naturligvis fortalte jeg en hel masse om livet på Landerupgaard og i Bjergeborg.

Og så gik rejsen videre til andre oplevelser i en snes af De forenede Stater. Men oplevelserne med de to kammerater hører til nogle af mine gladeste oplevelser på rejsen. Hvis dette blad når dem, sender jeg dem hermed mine aller hjerteligste hilsener og ønsket om en velsignet jul og et lykkebringende nytår!

Enoch Larsen.

Leg ved Vesterhavet, 1951.

Når vi Bjærgedrengene har sluttet vor dag,
så stryges med hilsen det ældgamle flag,
mens solen alt synker i havet.
Til solnedgangsklitten vi følges så ad
at se mod den gyldne, den strålende stad,
hvor portene skinner som ravet.

Når naturen synger sin aftensang,
det er, som om tonen får dybere klang
fra Vesterhavs bas-saxofoner;
når vindene henover klitterne gå,
da klinger fra tusinde strenge af strå
i hymnen de fineste toner.

Når så alle Guds stjerner på himlen er tændt,
og sindet og tankerne opad er vendt,
med tak for den dag, som er svunden,
da synge vi må i det jublende kor
af alle Guds skabninger, alt hvad der gror,
en lovsang med hjertet og munden.

E n o c h L a r s e n .

